

**PREDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA
I
ZAKLJUČIVANJE UGOVORA O OSNIVANJU
CENTRA ZA SAJBER-KAPACITETE ZAPADNOG BALKANA (WB3C)**

Podgorica, oktobar 2023. godine

I USTAVNI OSNOV

Osnov za zaključivanje ugovora o saradnji sadržan je u odredbi člana 15, stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora, na principima o pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100, tačka 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA REPUBLIKOM FRANCUSKOM I REPUBLIKOM SLOVENIJOM

Diplomatski odnosi Crne Gore i Republike Francuske uspostavljeni su 13. juna 2006. godine, kada je Republika Francuska zvanično priznala Crnu Goru. Dvije zemlje imaju prijateljske i sadržajne odnose, koji su osnaženi ekonomskom, privrednom, kulturnom saradnjom i brojnim potencijalima za njihovo dalje unapređenje. Dvije zemlje održavaju redovan politički dijalog i imaju dinamičnu bilateralnu saradnju. Takođe, Republika Francuska je bila među prvim međunarodnim partnerima, koji su uputili pomoć Crnoj Gori odmah na početku sajber napada koji su pogodili vladinu informatičku strukturu i informaciono-komunikacionu mrežu organa državne uprave.

Odnosi između Crne Gore i Republike Slovenije su tradicionalno prijateljski, osnaženi sadržajnom saradnjom u mnogim oblastima, partnerstvom u okviru NATO i posvećenošću evropskom sistemu vrijednosti. Oslanjajući se na zajedničku istoriju, bliskost dva naroda i činjenicu da ne postoje otvorena pitanja u bilateralnim odnosima, učvršćivanje i produbljivanje sveukupne saradnje sa Slovenijom, kao važnim spoljnopoličkim partnerom, je trajno opredjeljenje Crne Gore. Pored snažne političke podrške evropskoj integraciji Crne Gore, značajna je ekspertska pomoć Slovenije u pregovaračkom procesu, kao i pomoć koju je pružala tokom četvorogodišnjeg mandata (1. januar 2011 - kraj 2014) kao kontakt država NATO-a za Crnu Goru. Takođe, Slovenija je i važan davalac razvojne pomoći Crnoj Gori.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Jedno od ključnih strateških opredjeljenja Vlade Crne Gore je digitalizacija društva u cjelini, kroz uspostavljanje informacionih sistema i elektronskih servisa, u skladu sa najsavremenijim tehnologijama i međunarodnim standardima. Imajući u vidu da se svim modernim informacionim sistemima pristupa putem interneta, uz činjenicu da broj internet korisnika konstantno raste iz godine u godinu, zaštita podataka i bezbjednost informacija je od suštinskog značaja.

Strategija sajber bezbjednosti Crne Gore za period 2022-2026. godine, kao jedan od strateških ciljeva, definiše da je sajber bezbjednost međunarodni izazov i da je saradnja neophodna iz razloga što ista ne podrazumijeva pojedinačnu ili sektorsku odgovornost, već udruženo djelovanje svih aktera. U prethodnom periodu, Crna Gora je ratifikovala značajan broj međunarodno obavezujućih konvencija i preuzela brojne aktivnosti na

izgradnji kapaciteta za sajber odbranu i usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u oblasti sajber bezbjednosti.

U skladu sa navednim, u prethodnom periodu kreiran je novi Zakon o informacionoj bezbjednosti, u koji je transponovana nova Direktiva NIS2. Navedena direktiva predviđa izgradnju i dalje jačanje sajber kapaciteta u vidu organizovanja posebnog tijela za odgovor na sajber incidente.

U avgustu 2022. godine, informatička infrastruktura Vlade Crne Gore i informaciono-komunikaciona mreža organa, ozbiljno je pogođena izuzetno intenzivnim sajber napadima. Ovi napadi su otkrili ranjivosti u segmentu informacione bezbjednosti i činjenicu da se u prethodnom periodu vrlo malo pažnje poklanjalo razvoju kapaciteta za kvalitetnu sajber odbranu. Vlada Crne Gore i resorno Ministarstvo javne uprave su u prethodnom periodu načinili više krupnih koraka ka obezbjeđivanju sigurnog sajber prostora. Jedan od načina da se u organizacionom smislu pristupi jačanju pozicije za sajber odbranu jeste osnivanje tijela koje će se baviti edukacijom u oblasti sajber bezbjednosti u cilju jačanja kompetencija stručnjaka u ovoj oblasti, na regionalnom nivou u saradnji sa akademskom zajednicom.

Od strane predstavnika Crne Gore, Republike Francuske i Republike Slovenije, 16. novembra 2022, potpisano je Pismo namjere za uspostavljanje Centra za sajber-kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C) za zemlje Zapadnog Balkana (WB6), sa sjedištem u Podgorici. Naime, predviđeno je da Centar za sajber-kapacitete ima pravni status međunarodne organizacije, koji će imati tri osnivača, dok će ostale države imati status članica.

Programi koji se realizuju u okviru Centra su, primarno, usmjereni na nosioce kritične infrastrukture i osmišljeni su na način da tematski edukuju predstavnike ovih struktura, kako bi u narednom periodu bili u prilici da stečeno znanje prenose na ostale zaposlene u svojim organizacijama.

Prema tome, zaključivanjem ovog ugovora stvaraju se preduslovi za jačanje sajber bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana, za unapređenje i razvoj saradnje među svim regionalnim akterima u borbi protiv ovih pretnji i za uspostavljanja regionalnog čvorišta koje će podsticati napredne i relevantne programe i obuke, kao i saradnju u razvoju sajber nastavnog plana i programa u regionalnom akademskom domenu.

IV OSNOVNA PITANJA I BITNI ELEMENTI KOJE MEĐUNARODNI UGOVOR SADRŽI

Potpisivanje ovog ugovora i osnivanje ispraviti Regionalnog centra za sajber bezbjednost i razvoj sajber kapaciteta ima za cilj unapređenje sajber otpornosti Zapadnog Balkana jačanjem sajber kulture kroz obrazovanje i jačanje svijesti o važnosti ovih pitanja, razvojem stručnosti operativnih kapaciteta i stvaranjem mogućnosti za regionalne saradnje.

Centar za sajber-kapacitete će imati pravni status međunarodne organizacije, sa ciljem da fazno bude otvaran i za ostale države Zapadnog Balkana koje žele da mu pristupe. Pristup novih država će se sprovoditi odlukom Osnivačkog odbora, koji će činiti po dva

predstavnik država osnivača, od čega jedan predstavnik organa iz djelokruga vanjskih poslova i jedan predstavnik organa iz djelokruga sajber bezbjednosti, dok će Savjetodavni odbor činiti eksperti iz relevantnih oblasti. Regionalnim centrom će upravljati direktor, kojeg bira Osnivački odbor. Na ovaj način se obezbjeđuje jednostavno djelovanje, uz minimalan broj zaposlenih u administraciji, budući da će primarni fokus biti stavljen na ekspertske radionice.

Ugovorom je definisano da će Centar za sajber-kapacitete Zapadnog Balkana imati sjedište u Podgorici, što dodatno ukazuje na važnost ovog međunarodnog ugovora za Crnu Goru.

Centar za sajber-kapacitete Zapadnog Balkana će obavljati sledeće aktivnosti: voditi kurseve i obuke, prateći ove ciljeve širenja sajber kulture, jačanja operativnih kapaciteta, promovisanje regionalne i međunarodne saradnje, olakšati razmjenu iskustava, informacija i dobrih praksi u cilju poboljšanja izgradnje kapaciteta u oblasti sajber bezbjednosti i podržati razvoj sajber nastavnog plana i programa u regionalnom akademskom području.

V STAVOVI I MIŠLJENJA ZAINTERESOVANIH ORGANA

Ministarstvo finansija iz okvira svoje nadležnosti nema primjedbi na konačan tekst ugovora.

VI PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog ugovora su planirana i obezbijeđena potrebna finansijska/budžetska sredstva. U prilogu mišljenje Ministarstva finansija.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje navedenog ugovora ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenja novih propisa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE CRNE GORE

U cilju usaglašavanja stavova i preduzimanja konkretnih aktivnosti koje se odnose na pravne i druge aspekte djelovanja, u prethodnom periodu održani su sastanci, na kojima su aktivno učešće uzeli predstavnici Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, Francuske i Slovenije i predstavnici Ministarstva javne uprave Crne Gore. S tim u vezi, članovi Upravnog odbora su Dušan Polović, generalni direktor Direktorata za infrastrukturu, informacionu bezbjednost, digitalizaciju i e-servise u Ministarstvu javne uprave, Danilo Brajović, generalni direktor Direkcije za Registar tajnih podataka u Generalnom direktoratu za NATO i politiku bezbjednosti u Ministarstvu vanjskih poslova,

Milica Vuković, I savjetnica u Generalnom direktoratu za međunarodne ugovore u Ministarstvu vanjskih poslova i predstavnica radne grupe za pravna pitanja i Aleksandar Anđić, WB3C Nacionalni koordinator za Crnu Goru.

Imajući u vidu hitnost postupanja i ograničene vremenske okvire, Ministarstvo javne uprave dostavlja konačan tekst ugovora na usvajanje, koji je usaglašen. U vezi sa gore navedenim, neće dostavljati Izvještaj sa pregovora.

Prilog: Konačan tekst Ugovora

UGOVOR O OSNIVANJU CENTRA ZA SAJBER-KAPACITETE ZAPADNOG BALKANA (WB3C)

PREAMBULA

Ugovorne strane ovog Ugovora,

Uzimajući u obzir pismo namjere Ministarstva za evropske i vanjske poslove Republike Francuske, Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova Republike Slovenije o razvoju Centra za sajber-kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C), potpisano u Podgorici 16. novembra 2022. godine,

Vođeni željom da se ojača stabilnost i bezbjednost sajber prostora širom svijeta,

Ponovo potvrđujući svoju podršku internet prostoru koji je otvoren, siguran, stabilan, nepodijeljen, miroljubiv i dostupan svima,

Prepoznajući da porast zlonamjernih sajber aktivnosti sada predstavlja jednu od glavnih prijetnji regionalnoj bezbjednosnoj sredini,

Svjesni potrebe za jačanjem otpornosti u oblasti kibernetičkog prostora u zemljama zapadnog Balkana,

Naglašavajući potrebu za razvojem unaprijeđene saradnje svih regionalnih aktera u borbi protiv ovih prijetnji,

U želji da se osnuje regionalni centar koji će podstaći napredne i relevantne programe obuke ključnih lica u javnoj i drugoj kritičnoj infrastrukturi u regionu, kao i saradnju u razvoju nastavnog plana za sajber prostor u regionalnom akademskom domenu

Su se saglasile kako slijedi:

I. OSNIVANJE

Član 1

Definicije

Za potrebe ovog Ugovora primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) **“Ugovor”** znači ovaj Ugovor kojim se osniva Centar za sajber-kapacitete zapadnog Balkana (u daljem tekstu “WB3C”);

- b) "**Član osnivač**" znači Francuska, Crna Gora ili Slovenija;
- c) "**Drugi WB6 učesnik**" znači Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo*, Sjeverna Makedonija ili Srbija,
- d) "**Drugi član WB6**" znači Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Severna¹ Makedonija ili Srbija, pod uslovom da je strana u ovom Ugovoru;
- e) "**Drugi član**" znači zemlja ili regionalna ili međunarodna organizacija koja nije član osnivač ili bilo koji drugi član WB6, pod uslovom da je strana ovog Ugovora;
- f) "Član WB3C" znači svaki član osnivač, drugi član WB6 ili drugi član;
- g) "Članovi Upravnog odbora" su predstavnici članova WB3C;
- h) "Članovi Savjetodavnog odbora" su predstavnici članova WB3C-a, čije je učešće u Savjetodavnom odboru odobrio Upravni odbor;
- i) "Osoblje" znači bilo koji službenik WB3C-a;
- j) "Poslovnik" znači osnovne odredbe koje regulišu funkcionisanje WB3C, usvojene od strane Upravnog odbora.

Član 2

Osnivanje i status

1. Puno ime međunarodne organizacije biće: „Centar za sajber-kapacitete zapadnog Balkana” (WB3C).
2. WB3C se osniva u skladu sa međunarodnim pravom kao međunarodna i međuvladina organizacija.
3. WB3C ima međunarodnu pravni subjektivitet.

Član 3

Štab

1. WB3C će imati svoje sjedište u Podgorici, u Crnoj Gori.
2. Uslovi osnivanja WB3C biće određeni u Ugovoru o sjedištu.

Član 4

Svrha i aktivnosti

1. Svrha WB3C-a je da unaprijedi sajber-otpornost Zapadnog Balkana kroz obuku i podizanje svijesti, razvijanje stručnosti aktivnih praktičara i stvaranje mreže regionalne saradnje.
2. WB3C će obavljati sljedeće aktivnosti:
 - a) Vođenje kurseva obuke sa ciljem:
 - Širenje kulture sajber prostora,
 - Jačanje operativnih kapaciteta,
 - Promovisanje regionalne i međunarodne saradnje;
 - b) Olakšavanje razmjene iskustava, informacija i najboljih praksi u cilju podsticanja izgradnje kapaciteta u oblasti kibernetičke sigurnosti;
 - c) Podrška razvoju nastavnog plana u regionalnom akademskom prostoru o pitanjima koja se odnose na sajber prostor;

¹ Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 Savjeta bezbjednosti UN i mišljenjem MSP o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

3. Aktivnosti WB3C će biti fokusirane na, ali ne ograničavajući se na, sajber bezbjednost, borbu protiv sajber kriminala i međunarodnu saradnju u sajber prostoru.

II ČLANOVI WB3C

Član 5

Članovi osnivači

1. Članovi osnivači WB3C su Francuska, Crna Gora i Slovenija.
2. Članovi osnivači će obezbijediti početni kapital za funkcionisanje WB3C i godišnji doprinos prema članu 13.
3. Svaki član osnivač ima dva predstavnika u Upravnom odboru.

Član 6

Ostali članovi WB6

1. Drugi učesnici WB6 mogu postati član WB3C-a pristupanjem ovom Ugovoru.
2. Svaki od drugih članova WB6 ima jednog predstavnika u Upravnom odboru.
3. Drugi članovi WB6 imaju obavezu da plate godišnji doprinos za članstvo, koji odredi Upravni odbor.
4. U slučaju neplaćanja obaveznog godišnjeg doprinosa, glasačko pravo zastupnika tog člana može se obustaviti u skladu sa Poslovníkom.

Član 7

Drugi članovi

1. Ostale zemlje i međunarodne organizacije mogu postati članovi WB3C-a pristupanjem ovom Ugovoru, ukoliko je njihov zahtjev za članstvo odobren sa najmanje dvotrećinskom većinom glasova u Upravnom odboru.
2. Jedan član ima jednog predstavnika u Upravnom odboru.
3. Ostali članovi imaju obavezu da plate godišnji doprinos za članstvo, koji određuje Upravni odbor.
4. U slučaju neplaćanja obaveznog godišnjeg doprinosa, pravo glasanja zastupnika tog člana može se obustaviti u skladu sa Poslovníkom.

Član 8

Obustava prava članstva

Upravni odbor može suspendovati neka, ili sva članska prava člana tročetvrtinskom većinom glasova, po proceduri definisanoj Poslovníkom. Razlog za suspenziju mogu biti ozbiljni propusti člana WB3C u pogledu zajedničkih ciljeva sajber bezbjednosti i stabilnosti WB3C.

III UPRAVLJANJE I ORGANIZACIJA

Član 9

WB3C struktura

1. WB3C ima sljedeće glavne organe:
 - a) Upravni odbor;
 - b) Savjetodavni odbor; i
 - c) Sekretarijat.
2. Upravni odbor može osnivati pomoćne organe, ukoliko smatra potrebnim za obavljanje svojih funkcija u skladu sa ovim Ugovorom.

Član 10

Upravni odbor

1. Svaki član osnivač ima dva predstavnika, a svi članovi WB3C imaju jednog predstavnika.
2. Članovi osnivači će obavijestiti jedan drugog o imenovanju svojih predstavnika na prvoj sjednici Upravnog odbora, a najkasnije 30 dana nakon stupanja na snagu ovog Ugovora.
3. Svaki predstavnik ima jedan glas.
4. Svaki predstavnik može imati imenovanog zamjenika, koji će preuzeti njegove dužnosti i glasati u slučaju njegovog, ili njenog odsustva.
5. Upravni odbor donosi odluke prostom većinom glasova, izuzev u slučaju:
 - A) usvajanja Poslovnika,
 - b) prijema novih članova,
 - c) usvajanja amandmana na ovaj Ugovor,o čemu će odlučiti kvalifikovana većina, sa najmanje dvotrećinskom većinom glasova. U skladu sa članom 8 ovog sUgovora, o suspenziji prava na članstvo odlučuje se tro-četvrtinskom većinom glasova.
6. Upravni odbor obavlja:
 - a) Nadgledanje aktivnosti WB3C;
 - b) Usvaja program rada i završni izvještaj programa, kao i godišnji budžet;
 - c) Usvaja finalni program i finansijske izvještaje;
 - d) Imenuje generalnog direktora, direktora programa i spoljašnjeg revizora;
 - e) Odobrava otpuštanje Generalnog direktora i direktora programa;
 - f) Imenuje članove Savjetodavnog odbora;
 - g) Imenuje dodatne članove Savjetodavnog odbora
 - h) Usvaja poslovnik i druge unutrašnje propise WB3C-a;
 - i) Odobrava amandmane na ovaj Ugovor;
 - j) Ovlašćuje Generalnog direktora da pregovara o međunarodnim Ugovorima u ime WB3C;
 - k) Odobrava zaključenje međunarodnih Ugovora;
 - l) Bilo koje druge funkcije ili dužnosti u skladu sa ovim Ugovorom i Poslovnikom.

Član 11

Savjetodavni odbor

1. Svaki član WB3C može imati predstavnika u Savjetodavnom odboru.
2. Ukoliko Savjetodavni odbor radi u pododboru, svaki član WB3C može imati predstavnika u svakom pododboru.
3. Dodatni članovi Savjetodavnog odbora mogu biti imenovani sa minimum prostom većinom glasova Upravnog odbora.

4. Direktor programa predsjedava Savjetodavnim odborom, podnosi plan programa i završni izvještaj programa na odobrenje Upravnom odboru, regrutuje stručnjake i sprovodi program.
5. Savjetodavni odbor priprema program rada i višegodišnji plan razvoja programa.

Član 12

Sekretarijat

1. Generalni direktor je pravni zastupnik WB3C-a.
2. Upravni odbor bira Generalnog direktora u postupku konkursnog izbora, najmanje prostom većinom glasova.
3. Tri člana Upravnog odbora, po jedan predstavnik svakog od osnivača, izvršava prava i dužnosti poslodavca u radnim odnosima između WB3C i Generalnog direktora i zajedno će predstavljati WB3C kada Generalni direktor nije imenovan. Ova tri člana Upravnog odbora mogu da imenuju zamjenika generalnog direktora.
4. Generalni direktor podnosi predloge Upravnom odboru, u vezi sa godišnjim budžetom i finansijskim izvještajem i izmjenama Poslovnika i ostalih unutrašnjih propisa.
5. Generalni direktor može da zaključuje ugovore o zapošljavanju osoblja, u skladu sa crnogorskim zakonima o radu, ukoliko je to planirano u usvojenom godišnjem budžetu.
6. Generalni direktor može takođe da zaključuje ugovore sa osobljem, koje je poslato u WB3C u skladu sa nacionalnim pravilima i pravilima WB3C o upućivanju zaposlenih iz zemalja članica WB3C-a, ukoliko je to planirano u usvojenom godišnjem budžetu.

IV FINANSIRANJE

Član 13

Finansijska sredstva i odgovornost

1. Članovi WB3C su zajednički i solidarno odgovorni za pokrivanje fiksnih troškova WB3C-a.
2. WB3C se finansira novčanim i doprinosima u naturi od svojih članova, partnera i donatora.
3. O iznosima godišnjih doprinosa, koje treba da daju članovi, odlučuje Upravni odbor.

V. PRAVILA POSTUPKA I DRUGI UNUTRAŠNJI PROPISI

Član 14

Poslovnik i druge interne uredbe

1. Upravni odbor usvaja poslovnik WB3C dvotrećinskom većinom glasova.
2. Poslovnik se usvaja na prvoj sjednici Upravnog odbora, nakon osnivanja WB3C-a.
3. Upravni odbor može usvojiti dodatne unutrašnje propise, pod istim uslovima usvajanja kao i poslovnik.

VI OBRADA PODATAKA I PROVJERA SIGURNOSTI

Član 15
Obrada podataka

Pravila o zaštiti podataka koja se primjenjuju na WB3C, detaljno se navode u Poslovniku usvojenom od strane Upravnog odbora, u skladu sa međunarodnim i, ukoliko je primjenjivo, evropskim obavezama strana.

Član 16
Provjera bezbjednosti

Od izabranih kandidata za zapošljavanje u WB3C će se tražiti da se podvrgnu bezbjednosnoj provjeri od strane nadležnih organa Članova osnivača. Takva bezbjednosna provjera će se sprovoditi u skladu sa internim zakonodavstvom članova osnivača.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17
Rezerve

Ne mogu se praviti rezerve na ovaj Ugovoru.

Član 18
Potpisivanje, potvrđivanje, odobrenje i pristupanje

1. Ovaj Ugovor će biti otvoren za potpisivanje tri Člana osnivača.
2. Ovaj Ugovor je podliježe potvrđivanju ili odobrenju od strane Članova osnivača, u skladu sa njihovim odgovarajućim zakonskim zahtjevima.
3. Ovaj Ugovor je otvoren za pristupanje drugim učesnicima WB6.
4. Ovaj Ugovor će biti otvoren za pristupanje drugim državama i međunarodnim organizacijama nakon dobijanja prethodnog pismenog odobrenja od Upravnog odbora.
5. Instrumenti potvrđivanja, odobrenja ili pristupanja će se deponovati kod depozitara.

Član 19
Stupanje na snagu

1. Ovaj Ugovor stupa na snagu 30. dana, od dana kada je kod depozitara deponovan posljednji instrument potvrđivanja, ili odobrenja od strane Članova osnivača.
2. Za svaku državu ili međunarodnu organizaciju koja pristupi ovom Ugovoru, ovaj Ugovor stupa na snagu na dan deponovanja svog instrumenta.

Član 20
Amandmani

1. Izmjene ovog Ugovora može da predloži Upravnom odboru bilo koji član WB3C-a.
2. Amandmani stupaju na snagu za sve članove WB3C:
 - a) Kada Upravni odbor odobri dvotrećinskom većinom glasova; i
 - b) Nakon što su svi članovi WB3C-a pristali da budu obavezani amandmanom, u skladu sa svojim unutrašnjim zakonskim procedurama, deponovanjem instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, depozitaru.
3. Depozitar obavještava članove o stupanju amandmana na snagu.

Član 21

Povlačenje

1. Nakon stupanja na snagu, svaka ugovorna strana može se povući iz ovog Ugovora slanjem pisanog obavještenja depozitaru ovog Ugovora, koji će odmah obavijestiti ostale članove WB3C.
2. Povlačenje stupa na snagu šest (6) mjeseci nakon dana prijema gore navedenog pisanog obavještenja od strane depozitara.
3. Ukoliko se svi preostali članovi WB3C-a ne slože drugačije, povlačenje neće osloboditi člana koji se povlači, od finansijskih obaveza za finansijsku godinu u toku koje je dato obavještenje o povlačenju.

Član 22

Raskid

1. Ovaj Ugovor može da se raskine uz međusobnu saglasnost članova WB3C.
2. U slučaju raskida ovog Ugovora, WB3C će nastojati da završi sve tekuće projekte.
3. Nakon završetka tih aktivnosti, sama imovina WB3C će se prenijeti članovima WB3C-a u srazmeri sa njihovim investicijama i godišnjim doprinosima.
4. Likvidacija WB3C stupa na snagu najkasnije godinu dana nakon raskida.

Član 23

Rešavanje sporova

1. Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili sprovođenjem ovog Ugovora, uključujući tumačenje i sprovođenje odgovarajućih prava i obaveza članova WB3C, biće riješen na odgovarajući način konsultacijama i pregovorima.
2. Svaki spor koji se ne riješi pregovorima, ili drugim dogovorenim načinima nagodbe, podnosi se arbitražnom sudu sastavljenom od tri arbitra, čija će odluka biti konačna i obavezujuća za sve strane. Svaka od strana u sporu imenuje arbitra a dva tako imenovana arbitra će zajedničkim dogovorom odrediti trećeg arbitra, koji će biti predsjednik arbitražnog suda. Predsjednik tribunala ne smije biti državljanin ni jedne od strana u sporu, niti smije imati svoje uobičajeno mjesto prebivališta na teritoriji jedne od ovih strana, niti smije biti zaposlen od strane jedne od njih, niti smije imati bilo kakvo iskustvo sa ovim slučajem u bilo kom drugom svojstvu. U sporovima između više od dvije strane, strane sa istim interesom će zajednički imenovati jednog arbitra Ugovorom. Svako upražnjeno mjesto popunjava se na način propisan za početno imenovanje. Ukoliko se strane

ne dogovore o predmetu spora prije nego što se odredi predsjednik arbitražnog vijeća, arbitražni tribunal će odlučiti predmet spora.

Član 24

Depozitar

1. Vlada Crne Gore, preko Ministarstva inostranih poslova, će biti depozitar.
2. Depozitar će, nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, obezbijediti registraciju sa Sekretarijatom organizacije Ujedinjenih nacija, u skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih nacija.
3. Original ovog Ugovora, u jednom primjerku na engleskom i francuskom jeziku, deponovaće se kod depozitara, koji će dostaviti ovjerenu kopiju svakom članu osnivaču i svakoj državi, regionalnoj ili međunarodnoj organizaciji koja želi da pristupi ovom Ugovoru.

U POTVRDU SVEGA NAVEDENOG, dolje potpisani, propisno ovlašćeni, potpisali su ovaj Ugovor.

Zaključeno u -- dana -- XX 2023., na engleskom i francuskom jeziku, oba teksta su podjednako autentična.

AGREEMENT ESTABLISHING THE WESTERN BALKANS CYBER CAPACITY CENTRE (WB3C)

PREAMBLE

The Contracting Parties to this Agreement,

Considering the Letter of Intent between the Ministry for Europe and Foreign Affairs of the French Republic, the Ministry of Foreign Affairs of Montenegro and the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Slovenia on the Development of the Western Balkans Cyber Capacity Centre (WB3C), signed in Podgorica on 16 November 2022,

Guided by the desire to strengthen the stability and security of cyberspace worldwide,

Reaffirming their support to a cyberspace that is open, safe, stable, non-fragmented, peaceful and accessible to all,

Recognising that the rise in malicious cyber activities now represents one of the major threats to the regional security environment,

Aware of the need to strengthen resilience in the Western Balkan countries in the field of cyberspace,

Highlighting the need to develop enhanced cooperation among all regional stakeholders to combat these threats,

Desiring to establish a regional hub that will foster advanced and relevant training programmes to key personnel in public and other critical infrastructure in the region as well as cooperation in developing a cyberspace syllabus in the regional academic realm,

Have agreed as follows:

I. ESTABLISHMENT

Article 1 Definitions

For the purposes of this Agreement the following definitions shall apply:

- k) "Agreement" means this Agreement Establishing the Western Balkans Cyber Capacity Centre (hereinafter "WB3C");
- l) "Founding Member" means France, Montenegro or Slovenia;
- m) "Other WB6 Participant" means Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, North Macedonia or Serbia,
- n) "Other WB6 Member" means Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo,² North Macedonia or Serbia, provided that it is a Party to this Agreement;
- o) "Other Member" means a country or a regional or international organisation that is not a Founding Member or any other WB6 member, provided that it is a Party to this Agreement;
- p) "WB3C Member" means any Founding Member, Other WB6 Member or Other Member;
- q) "Members of the Governing Board" means representatives of a WB3C Member;
- r) "Members of the Advisory Board" means representatives of the WB3C Members whose participation in the Advisory Board has been approved by the Governing Board;
- s) "Staff" means any employee of the WB3C;
- t) "Rules of Procedure" means the fundamental provisions governing the functioning of the WB3C, adopted by the Governing Board.

Article 2

Establishment and Status

- 4. The full name of the international organisation shall be: "Western Balkans Cyber Capacity Centre" (C3BO).
- 5. The WB3C is hereby established under international law as an international and intergovernmental organisation.
- 6. The WB3C shall possess international legal personality.

Article 3

Headquarters

- 3. The WB3C shall have its headquarters in Podgorica, Montenegro.
- 4. The conditions of establishment of the WB3C shall be defined in a Headquarters Agreement.

Article 4

Purpose and Activities

- 3. The purpose of the WB3C shall be enhancing the cyber resilience of the Western Balkans by promoting a cyberspace culture through training and awareness, developing the expertise of active practitioners and creating a regional cooperation network.
- 4. The WB3C shall perform the following activities:
 - d) Conduct training courses aimed at:
 - Disseminating cyberspace culture,
 - Strengthening operational capacities,
 - Promoting regional and international cooperation;

² This designation is without prejudice to positions on status of Kosovo, and is in line with UNSC Resolution 1244 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

- e) Facilitating the exchange of experience, information and best practices in order to foster capacity building in the field of cybersecurity;
- f) Support the development of a syllabus in the regional academic realm on issues relating to cyberspace;

3. The activities of the WB3C shall be focused on, but not limited to, cybersecurity, the fight against cybercrime, and international cyberspace cooperation.

II. MEMBERS of the WB3C

Article 5

Founding Members

- 4. The Founding Members of the WB3C are France, Montenegro and Slovenia.
- 5. The Founding Members shall provide the initial capital for the functioning of the WB3C and a yearly contribution according to Article 13.
- 6. Each Founding Member shall have two representatives on the Governing Board.

Article 6

Other WB6 Members

- 5. Other WB6 Participants may become a member of the WB3C by acceding to this Agreement.
- 6. Each of the Other WB6 Members shall have one representative in the Governing Board.
- 7. Other WB6 Members shall have the obligation to pay a yearly membership contribution decided by the Governing Board.
- 8. In case of failure to pay the compulsory annual contribution, the voting right of such Member's representative may be suspended in accordance with the Rules of Procedure.

Article 7

Other Members

- 5. Other countries and international organisations may become Members of the WB3C by acceding to this Agreement if their request for membership is endorsed by a minimum of a two-thirds majority vote of the Governing Board.
- 6. Each Other Member shall have one representative in the Governing Board.
- 7. Other Members shall have the obligation to pay a yearly membership contribution decided by the Governing Board.
- 8. In case of failure to pay the compulsory annual contribution, the voting right of such Member's representative may be suspended in accordance with the Rules of Procedure.

Article 8

Suspension of Membership Rights

The Governing Board may suspend some or all membership rights of a Member by a three-quarters majority vote following a procedure defined by the Rules of Procedure. The reason for suspension

may be serious failings on the part of a WB3C member with regard to the common cybersecurity and stability goals of the WB3C.

III. GOVERNANCE AND ORGANISATION

Article 9

WB3C Structure

2. The WB3C shall have the following principal bodies:
 - d) the Governing Board;
 - e) the Advisory Board; and
 - f) the Secretariat.
2. The Governing Board may establish subsidiary bodies as it finds necessary for the exercise of its functions in accordance with this Agreement.

Article 10

Governing Board

7. Each Founding Member shall have two representatives and all the WB3C members shall have one representative.
8. The Founding Members shall inform one another of the designation of their representatives at the first session of the Governing Board no later than on the thirtieth day after this Agreement enters into force.
9. Each representative shall have one vote.
10. Each representative may have an appointed deputy to take over his or her duties and to vote in case of his or her absence.
11. The Governing Board shall make decisions by simple majority vote, except for:
 - a) the adoption of the Rules of Procedure,
 - b) the admission of new members,
 - c) the approval of the amendments to this Agreement,which shall be decided by a qualified majority, with a minimum of a two-thirds majority vote. In accordance with Article 8 of this Agreement, the suspension of membership rights shall be decided by a three-quarters majority vote.
12. The Governing Board shall:
 - m) Supervise the activities of the WB3C;
 - n) Adopt the work programme and the final programme report as well the annual budget;
 - o) Adopt the final programme and financial statements;
 - p) Appoint the Director General, the Programme Director and the External Auditor;
 - q) Grant discharge to the Director General and the Programme Director;
 - r) Appoint the members of the Advisory Board;
 - s) Appoint additional members of the Advisory Board
 - t) Adopt the Rules of Procedure and other internal regulations of the WB3C;
 - u) Approve amendments to this Agreement;
 - v) Authorise the Director General to negotiate international agreements on behalf of the WB3C;
 - w) Approve the conclusion of international agreements;

- x) Any other functions or duties pursuant to this Agreement and the Rules of Procedure.

Article 11
Advisory Board

- 6. Each WB3C Member may have a representative on the Advisory Board.
- 7. If the Advisory Board works in subcommittees, each WB3C member may have a representative on each subcommittee.
- 8. Additional members of the Advisory Board may be designated by a minimum of simple majority vote of the Governing Board.
- 9. The Programme Director shall chair the Advisory Board, present the programme plan and the final programme report for approval to the Governing Board, recruit experts and implement the programme.
- 10. The Advisory Board shall prepare the work programme and a multi-year programme development plan.

Article 12
Secretariat

- 7. The Director General shall be the legal representative of the WB3C.
- 8. The Governing Board shall select the Director General in a competitive selection procedure by a minimum of simple majority vote.
- 9. Three members of the Governing Board, one representative from each of the Founding Members, shall execute the rights and duties of an employer in the employment relationship between the WB3C and the Director General and shall collectively represent the WB3C when the Director General has not been appointed. These three members of the Governing Board may designate a deputy Director General.
- 10. The Director General shall present to the Governing Board proposals concerning the annual budget and the financial report and amendments to the Rules of Procedure and to other internal regulations.
- 11. The Director General may conclude contracts to employ staff in accordance with Montenegrin labour legislation, if so planned in the adopted annual budget.
- 12. The Director General may also conclude contracts with staff posted to the WB3C in accordance with national rules and WB3C rules concerning posting of staff members from WB3C member countries, if so planned in the adopted annual budget.

IV. FINANCING

Article 13
Financial Resources and Liability

- 4. Members of the WB3C shall be jointly and severally liable for the coverage of the fixed costs of the WB3C.
- 5. The WB3C shall be financed by monetary and in-kind contributions from its members, partners and donors.
- 6. The amounts of annual contributions due from members shall be decided by the Governing Board.

V. RULES OF PROCEDURE AND OTHER INTERNAL REGULATIONS

Article 14

Rules of Procedure and Other Internal Regulations

4. The Governing Board shall adopt the Rules of Procedure of the WB3C by a two-thirds majority vote.
5. The Rules of Procedure shall be adopted at the first session of the Governing Board following establishment of the WB3C.
6. The Governing Board may adopt additional internal regulations under the same conditions of adoption as the Rules of Procedure.

VI. DATA PROCESSING AND SECURITY VETTING

Article 15

Data Processing

The data protection rules applicable to the WB3C shall be detailed in the Rules of Procedure adopted by the Governing Board, in accordance with the international and, if applicable, European obligations of the Parties.

Article 16

Security Vetting

Selected candidates for employment at the WB3C shall be required to submit to security vetting by the competent authorities of the Founding Members. Such security vetting shall be conducted in accordance with the internal legislation of the Founding Members.

VII. FINAL PROVISIONS

Article 17

Reservations

No reservations may be made to this Agreement.

Article 18

Signature, Ratification, Approval and Accession

6. This Agreement shall be open for signature to the three Founding Members.
7. This Agreement is subject to ratification or approval by the Founding Members in accordance with their respective legal requirements.
8. This Agreement shall be open for accession to Other WB6 Participants.
9. This Agreement shall be open for accession to other states and international organisations upon obtaining prior written approval from the Governing Board.
10. Instruments of ratification, approval or accession shall be deposited with the Depository.

Article 19
Entry Into Force

3. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of last instrument of ratification or approval has been deposited with the Depository by the Founding Members.
4. For each state or international organisation which accedes to this Agreement, this Agreement shall enter into force on the date of the deposit of its instrument.

Article 20
Amendments

3. Amendments to this Agreement may be proposed to the Governing Board by any WB3C Member.
4. Amendments shall enter into force for all WB3C Members:
 - c) When approved by the Governing Board by a two-thirds majority vote; and
 - d) After all WB3C Members have consented to be bound by the amendment in accordance with their respective internal legal procedures by depositing an instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Depository.
3. The Depository shall inform the Members of the entry into force of the amendment.

Article 21
Withdrawal

4. After its entry into force, any Contracting Party may withdraw from this Agreement by sending a written notification to the Depository of this Agreement, which shall immediately inform the other WB3C Members.
5. The withdrawal shall take effect six (6) months after the date of receipt of the aforementioned written notification by the Depository.
6. Unless all remaining WB3C Members agree otherwise, a withdrawal shall not release the withdrawing Member from its financial obligations for the financial year in the course of which the notice of withdrawal was given.

Article 22
Termination

5. This Agreement may be terminated by mutual consent of WB3C Members.
6. In case of termination of this Agreement, the WB3C shall endeavour to complete any ongoing projects.
7. After the completion of such activities the property of the WB3C itself shall be transferred to WB3C Members in proportion to their investments and annual contributions.
8. The liquidation of the WB3C shall take effect at the latest one year after termination.

Article 23
Settlement of Disputes

3. Any dispute relating to the interpretation or implementation of this Agreement, including the interpretation and implementation of the respective rights and obligations of WB3C Members, shall be settled amicably by consultations and negotiations.
4. Any dispute that is not settled by means of negotiations or other agreed modes of settlement shall be submitted to an arbitral tribunal composed of three arbitrators, whose decision shall be final and binding for the Parties. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the President of the tribunal. The President of the tribunal shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by one of them, nor have already dealt with the case in any other capacity. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment. If the parties do not agree on the subject-matter of the dispute before the President of the arbitral tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject-matter.

Article 24 **Depositary**

4. The Government of Montenegro, through the Ministry of Foreign Affairs, shall be the Depositary.
5. The Depositary shall, upon the entry into force of this Agreement, ensure its registration with the Secretariat of the United Nations Organization, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.
6. The original of this Agreement, in a single copy in the English and French languages shall be deposited with the Depositary, which shall transmit a certified copy to each Founding Member and to any state, regional or international organisation wishing to accede to this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at ---- on ---- XX 2023 in the English and French languages, both texts being equally authentic.